

Dušan Alimpić

A MEZŐGAZDASÁG ÉS A FALU FEJLŐDÉSÉNEK, SZOCIALISTA ÁTALAKULÁSÁNAK NÉHÁNY IDŐSZERŰ ESZMEI-POLITIKAI KÉRDÉSE

A társult munkáról szóló törvény tervezetének megvitatása során számos kreatív és hasznos javaslat vetődött fel. Az agráripari komplexumba való társulásnak, a földművesek egymással és a társadalmi szektorban levő mezőgazdasági társult munkaszervezetekkel való társulásának, a gazdálkodás feltételeinek, a tervezésnek, az áraknak stb. a kritikai értékelése felölelte azokat a lényeges eszmei-politikai kérdéseket, amelyekkel napjainkban és a jövőben folyamatosan kell, hogy foglalkozzék a Kommunista Szövetség, szervezett erők frontjaként, a Szocialista Szövetség, valamint társadalmunk minden más szervezete. Nyilvánvaló viszont, hogy mindezeket a feladatokat és kötelezettségeket csak a földművesek, a dolgozók és a munkásosztály közös akciójával és teljes elkötelezettségével lehet sikeresen megvalósítani

Csak örülhetünk annak, hogy ezek a kérdések ilyen széleskörűen vetődtek fel és kerültek feldolgozásra. A problémák feldolgozásában akciónkat bíráló szemmel közelítettük meg, felmértük a következtetéseket és mindezek alapján megállapíthatjuk, hogy a társulás és az öngazgatási szervezési formák jelenlegi gyakorlata mind a kombinátokban, mind a földműveseknél egyre inkább igazolja agrárpolitikai és öngazgatási megszervezésű társult munkánk irányvételét. A társult munkáról szóló törvény alapjai és vázlatja, de különösen az öngazgatási szervezés helyessége már gyakorlati tapasztalatok útján igazolódott. Lényeges kérdés viszont az is, hogy mindez milyen társadalmi méreteket öltött, mennyire vált tudatossá, és milyen mértékben akcióvá. Ez is olyan kérdés, amelyet megfelelő módon meg kell tárgyalnunk, értékelnünk és vele kapcsolatban megegyezésre kell jutnunk. Erről szólva elsősorban a Kommunista Szövetség szerepére gondolok, arra, hogy a Szocialista Szövetség keretében és más öngazgatási szervezeten belüli tevékenységével biztosítsa a Kommunista Szövetség említett eszmei-politikai irányvona-

lának szervezett megvalósulását, és a földművesek minél szélesebb körű bekapcsolódását a társult munkába. Ilyen szempontból vannak már pozitív eredmények is, hisz a társulás és a kapcsolatteremtés folyamatát az utóbbi időben a tmsz-ok közvetlen jövedelmi függősége befolyásolja. Eddigi akciónk során azonban felvetődtek olyan kérdések is, amelyekkel most a gyakorlatban közvetlenül találkozunk és szembesülünk.

Elsőként említeném, hogy a társult munka összetett szervezeteit sokhelyütt többnyire ugyanúgy értelmezik, és ezek alapján ugyanúgy hozzák létre, mint a valamikori vállalatokat, a kapcsolatteremtés és társulás többi formáját pedig szintén intézményesen, valamiféle igazgatóságok formájában rögzítik. Ugyanez vonatkozik a nyilvános vitában elhangzott állásfoglalásokra és javaslatokra, amelyek arra irányulnak, hogy a társult munka közösségeinek kölcsönös tervezési és ügyviteli együttműködése munkaszervezeti szinten valósuljon meg. Ezzel kapcsolatban tartományunkban nemegyszer kerül sor manipulációkra a kombinátok számával, a társult munka összetett szervezeteinek és az újratermelési társulások számával. Volt rá eset, hogy minden valós alap nélkül azt állították, hogy mi a Tartományi Pártbizottságban meghatározott számú újratermelési komplexum mellett foglaltunk állást. A Tartományi Pártbizottságban azonban senki sem határozta meg, és nem is határozhatja meg, hogy hány kombinát lesz majd Vajdaságban. A Tartományi Pártbizottság közvetlen tevékenységet fejt ki a társult munkában való öngazgatási szervezési formák és a társulás létrejöttéért, ami a jövőben még intenzívebbé válik. Síkra fog szállni azért is, hogy egyetlen fórum vagy valamilyen társult munkán és annak érdekszféráján kívüli, a természetes jövedelmi kapcsolataiba és viszonyaiba be nem kapcsolt szervezet se határozhassa meg a társult munka szervezési formáit. Ugyanez a helyzet a területi — illetve ahogyan még nevezik — községi kombinátokkal vagy munkaszervezetekkel.

A felmerült problémák igazolják, hogy komoly feladatok várnak ránk a társult munka rendszerének kidolgozásában, hiszen a munkások tmsz-ekbe társulva és szervezve válnak a döntéshozatal sérthetetlen szubjektumaivá. Szervezeti formáiknak éppen a társult munka egészének illetve a tmsz-nek a pozícióját kell erősítenie ahelyett, hogy különböző, akár horizontális vagy vertikális sémákban oldódna fel a társult munka társadalmi-gazdasági helyzete és szerepe.

Másodsorban azt hangsúlyozhatnánk, hogy az agráripari komplexum tmsz-einek öngazgatási megszervezése és társulása olyan kulcskérdés, amelyet egyetlen társadalmi-gazdasági fejlődésünkkel kapcsolatos vita sem kerülhet meg. A földművesek társulásáról és a mezőgazdaságban a szocialista öngazgatási viszonyok fejlesztéséről van szó. A társult munkáról szóló törvény tervezetében kialakított megoldások rendkívül jelen-

tős mértékben hozzájárulnak jól ismert agrárpolitikai elveink kidolgozásához és konkretizálásához — melyeket már a JKSZ első választmányán kialakítottunk. Mindenekelőtt a további fejlődésre és a munka, az eszközök, a föld társításának elveire gondolok.

Abból kiindulva, hogy a földművesek társulását lehetetlen a valóságtól elvonatkoztatva áttekinteni, vagy még pontosabban: a társult munka egészén kívül foglalkozni vele, ezért egyes problémákat azonnal meg kell oldanunk. *Így például nem engedhetjük meg, hogy a földművesek társulása során folyamatosan egy olyan elképzelés érvényesüljön, amely szemben áll a társulási, kapcsolatteremtési, de főleg gazdasági érdekeikkel.* Nem engedhetjük meg, hogy a bejáródott szervezési formák leszűkítsék az új társadalmi-gazdasági viszonyok lényegi kifejeződésének terét. Természetesen a formák meghatározott módon mégiscsak determinálják a viszonyokat, de ezeknek a formáknak sohasem volna szabad háttérbe szorítaniuk azoknak a kérdéseknek a lényegét, amelyek alapján a földművesek gazdasági kapcsolatteremtése és társulása végbemegy.

Egy ilyen szervezett tevékenység szempontjából nagyon is lényeges, hogy milyen eszmei és politikai egységet alakítunk ki. Ezt azért említem, mert már hosszabb ideje jelen van egy irányzat — mondhatni azt is, hogy néhol befolyás — azzal a céllal, hogy csak kooperációs alapszervezetek alakuljanak, másrészt viszont olyan nézetek is felmerültek, hogy mindezt hagyni kell, és ismét szövetkezeteket kell létrehozni. Ilyen szempontból a társult munkáról szóló törvény tervezetében adott megoldási lehetőségeket rugalmasabban kell felmérni. A szövetkezeteket elsősorban a tervezési és ügyviteli együttműködés közösségeibe kell társítani.

Léteznek olyan elképzelések is a gyakorlatban, hogy a föld társítására csak az idős családok esetében van szükség, egyébként pedig a traktorok és a mezőgazdasági eszközök, nem pedig a föld társítását kell szorgalmazni. Minden leegyszerűsítés, sematizáció, kizárólagosság és ehhez hasonló jelenség szektássághoz vezet, és hatalmas károkat okozhat az egész akciónak. A tartalom formáját mindig téves előre meghatározni, főleg ilyen összetett kérdés esetében, mint amilyen a mezőgazdaság. Téves azért is, mert mezőgazdaságunk még mindig a tmasz-ek mechanikus összessége. *Akciónk leghangsúlyozottabb részét a szervezés képezi, a jövedelmi viszonyok és a társadalmi-gazdasági vonatkozások pedig még mindig eléggé háttérbe vannak szorítva.*

Tehát olyan rugalmas formákért kell síkra szállnunk, amelyeket a földművesek a lehető legkisebb megrázkódtatással fogadnak el, olyanokért, amelyek kifejezik a falusi lakosság törekvéseit, amelyek megegyeznek hazánk szocialista öngazgatási átalakulásának irányvonalával. Azért hívom fel a figyelmet erre a kérdésre, mert a társult munkáról szóló törvény életbe léptetése előtt állunk. Ehhez megfelelő előkészületeket kell

tenni. Most legfontosabb feladatunk a Kommunista Szövetség agrárkérdéssel kapcsolatos eszmei-politikai irányvételének konkretizálása és a mezőgazdaság szocialista átalakulásának további elősegítése. Természetes, hogy Kommunista Szövetségünknek rendszeresen vissza kell térnie az akció kérdéséhez, és fel kell készülnie saját gyakorlata állandó kritikai értékelésére, valamint tevékenységének az elvi álláspontokkal való összeegyeztetésére.

Harmadsorban arra kell kitérnünk, hogy a társult munkáról szóló törvény tervezete milyen kérdéseket vetett fel. A földművesek társulására és jövedelmi viszonyaira gondolok a munka, a termelőeszközök és a föld társításának tükrében. Különböző vélemények jutottak felszínre azzal kapcsolatban, hogy a csupán földjüket társító földművesek milyen öngazgatási jogokat gyakorolhatnak, és pusztán a föld társítása elegendő alapul szolgál-e a jövedelmi viszonyok teljes kialakításához. Elvileg minden földműves — földtulajdonosként — önállóan és szabadon dönt munkája, termelőeszközei és földje szövetkezetbe társításáról, illetve a társulás valamely más formájáról, amelynek útján közvetlen kapcsolatba kerül a társadalmi termeléssel. Hogy ez a földműves egyidőben társítja-e munkáját, munkaeszközeit és földjét, hogy erre oly módon kerül-e sor, hogy leköti egész munkáját, vagy csak annak bizonyos részét, minden termelőeszközét, vagy csak némelyiket, az összes földjét vagy csak meghatározott területet — az a földműves szabad akaratától függ.

Éppen ezért kell tényként elfogadnunk, hogy a földművesek — pusztán a jövedelemtől és a gazdasági érdektől motiváltan — döntsenek arról, hogy mikor, mit és miért társítanak. Nyilvánvaló, hogy a földműves majd csak akkor írja alá az öngazgatási megegyezést, ha belátja, hogy összjövedelme azáltal megnövekedhet.

Természetesen, ha a földműves egyszerre társítja termelőeszközeit és földjét, akkor ezzel párhuzamban nyeri el mindazokat az öngazgatási jogokat, amelyekkel az illető szövetkezetben vagy szervezetben rendelkeznek; ezek közé tartozik a termelés tervezésének és megszervezésének, az eszközök igazgatásának joga, a befektetésekről való döntés és az összjövedelem elosztásának joga. Ez vitathatatlan.

Egyesek számára kérdéses, hogy a földművest pusztán a föld társítása alapján megilletik-e az összes öngazgatási jogok, illetve milyen viszonyt kell kialakítani ilyen esetben a jövedelemmel és a vele való rendelkezéssel kapcsolatban. Szerintem *az öngazgatási jogok tekintetében nem kell különbséget tenni a termelés különböző tényezőit társító földművesek között.* A termelés tényezője a munka, a termelőeszközök meg a termelés feltétele — maga a föld. Az ilyen termelő a társulásban részvevő többi földművessel együtt részt vesz a termelés tervezésében. Az össztermelés tervezését illetően azt kell mondanunk, hogy az a társult föld-

művelők együttes érdekén és a feldolgozó iparral kialakított kapcsolaton kell, hogy alapuljon. Ilyen értelemben a föld társítása minden társult termelő általános termelési érdekévé válik. Ez természetesen azt jelenti, hogy olyan mezőgazdasági kultúrát természetnek, amely a társult termelők számára a legnagyobb jövedelemszerzési lehetőséget biztosítja és lehetővé teszi az év folyamán a munkanapok számának növelését, a termelőeszközök fokozottabb kihasználását. A szövetkezeti és egyéb termelési formák tervezésének eszmei-politikai akciónk alkotóelemévé kell válnia. Mindenképpen biztosítanunk kell, hogy a társult termelők öngazgatási megegyezéseibe ilyen megoldások kerüljenek.

A földjüket társító földműveseknek a jövedelem elosztásával és jövedelemmel való gazdálkodásával kapcsolatban gyakorlati kérdések merülnek fel: joga van-e az ilyen földművesnek a jövedelem elosztására, kaphat-e tulajdona után valamilyen térítményt — járadékot, ha igen akkor mennyit? Tény, hogy a föld társítási lehetőségének megkérdőjelezésével felmerült a jövedelem elosztása és a tulajdon szerinti részesülés kérdése. Ismerjük az úgynevezett személyi tulajdon kategóriáját, és éppen ezért kell elfogadni a jövedelemelosztásban a földjáradékban kifejezett jövedelemrészt, tehát a tulajdon után járó tiszta jövedelmet. Senkinek sem írhatjuk elő, s nem is fogjuk előírni, hogy ennek az összege mennyit tegyen ki. A társult magántermelők öngazgatási egyezményeinek kell megválaszolniuk ezt a kérdést. Amennyiben a mezőgazdasági termékek ára olyan szinten lesz — a meghatározott mezőgazdasági kultúra hozama alapján —, hogy a szövetkezet vagy más szervezet képes lesz fedezni a termelés költségeit, módjában áll kifizetni a személyi jövedelmeket, és fedezni tudja a személyi jövedelmek utáni járulékokat, valamint földjáradékot fizethet a tulajdonosnak, akkor a szövetkezet vagy más szervezet gazdaságilag előnyösnek fogja tartani magának a földterületnek a társítását is. Ha ilyen érdekek nem motiválják, akkor beszélhetünk ugyan földjáradékra való jogról, de ez a jog nem valósul meg. Az, hogy milyen lesz a helyzet a valóságban, a különböző helységek, községek stb. helyzetétől függ. A helyzet megítélésénél nagyon rugalmasnak kell lennünk. Vannak társadalmi környezetek, ahol az agrártúlnépesedés folytán még mindig könnyű a földekre vevőt találni. De vannak olyan társadalmi környezetek is, ahol szinte még véletlenül sem akad olyan vevő, aki megfelelő pénzbeli ellenértéket adna a földért.

Amennyiben a földművesek a szövetkezetben megtalálják számításukat és társítják földjüket, akkor öngazgatási megegyezéssel kell szabályozni a földjáradék kialakítását és a jövedelem elosztásának általános feltételeit, kritériumait. Mennyit tesz majd ki ez a térítmény, az a körülményektől és a feltételektől függ. Ez megegyezhet — ha már kritériumokról van szó — azzal a kamatlábbal, amelyet a tulajdonos a föld

értékesítésekor bankba helyezett összeg után kapna. Az már ismeretes, hogy milyen kamatról van szó stb. stb. Sőt mi több, öngazgatási meg-
egyezőssel szabályozható, hogy milyen feltételek mellett vehet részt va-
laki földjára alapján a jövedelemelosztásban. Ez hangsúlyozottan
vonatkozik az elhagyott és parlagon levő földekre. Mindenesetre *a szo-
cialista öngazgatású termelési viszonyok további fejlődése lehetővé teszi
majd a jövedelem azon részének növekedését, amelyet a munka és a tár-
sadművelés alapján valósítanak meg, viszont csökkenni fog a pusztán
földtulajdon alapján megvalósított jövedelem.* Véleményem szerint
ez a szocialista öngazgatási termelési viszonyok természetes, egyedül le-
hetséges és logikus fejlődése, hisz öngazgatású társadmunkában a munka
és a munkaeredmények képezik az elosztás valóságos alapját.

A szocialista öngazgatási viszonyok szövetkezeti fejlődésének eszmei
kérdései terén reálisan számolnunk kell a munkájukat, földjüket és ter-
melőeszközeiket társító és a pusztán földjüket társító földművesek közti
ellentétekkel. Ezeket az ellentmondásokat maguknak a társult terme-
lőknek kell kiküszöbölniük általános eszmei irányvonalunk szellemében
megfogalmazott öngazgatási egyezményeikkel. Ha már a jövedelemelosz-
tásról van szó, megemlíthetjük, hogy ellentmondások vannak a tmsz-ek
és maguk a munkások között is, de a munkaszervezet tmsz-ei közt
akkor merülnek fel legélesebben az ellentétek, amikor a munka szerinti
elosztás kerül előtérbe, és annak a bővített újratermelés feltételeinek is
meg kell felelni. Ilyen értelemben szeretném hangsúlyozni, hogy *mi
sokkal többet foglalkozunk az elosztással, mint a jövedelem megvalósi-
tásával,* illetve azzal, hogy hogyan is jussunk jövedelemhez. Az ellent-
mondások sorában kell megemlíteni a város és a falu közti különbséget
is. Mindaddig, amíg a város és a falu dolgozói közti árucserét a keres-
kedelem, mint egyedüli kapcsolatteremtő tényező végzi, nem fognak le-
omlani az ipart és a mezőgazdaságot elválasztó falak.

A földművesek társulásának folyamatát nehezíteni fogják ezek az el-
lentmondások is, hisz egész társadmunk ellentmondásos feltételek kö-
zött épül. Ezért az ellentmondásokon való felülkerekedés kérdése nagyon
is lényeges, és még inkább a figyelem központjába kell, hogy kerüljön.
Lényegében véve az a kérdés: hogyan lehet megnyerni a csatát. Ezt
öngazgatási szervezésű erőinknek kell kivívniuk, hisz felépítésükkel,
munkájukkal és alkotókészségükkel egyre nagyobb gazdasági eredmé-
nyeket és jövedelmet valósítanak meg.

A társult munkáról szóló törvény gyakorlati alkalmazása kapcsán
vetődik fel a kérdés, hogy a földműveléssel nem foglalkozó földtulajdo-
nosok társíthatják-e földjüket szövetkezetben vagy más szervezetben, és
számíthatnak-e ennek alapján térítményre. Agrárpolitikánk és tartomá-
nyunk mezőgazdasági termelésének társadalmosítása szempontjából nem

kis jelentőségű, hogy milyen módon kerüljön sor azoknak a földtulajdonosok földjének társítására, akik nem földművesek. Azért kérdéses ez, mert jelentős földterületeket birtokolnak, terméshozamuk igen alacsony, és a földet a legésszerűtlenebbül használják ki. Ha csak az ideai gazdasági év terméshozamainak különbségeit vesszük figyelembe, kitűnik, hogy milyen sokat veszítettünk. Az eddigi gyakorlat azt mutatja, hogy az említett földterület jelentős részét bérbe adták. Habár az ilyen gazdaságok számszerű eloszlása Vajdaság területén rendkívül egyenetlen, és a föld borítása sem mindenütt azonos, általában holdanként 1000—3000 dináros áron adják bérletbe.

Tudjuk, hogy a földnek nincs értéke, de — mint a termelés általános feltételének — a fejlett áru- és pénzviszonyok közepette, mégis van meghatározott ára. Mindazt, aminek van ára, meg is lehet vásárolni, illetve el lehet adni. Ez azt jelenti hogy minden földtulajdonos számára — a földműveléssel nem foglalkozó számára — a tulajdonában levő föld, amelyet módjában áll értékesíteni, bizonyos jövedelmet hoz. A földtulajdon utáni jövedelmet földjáradéknak nevezzük. Amikor a bérbe adásról van szó, a jövedelmet pénz vagy termék formájában kifejezett árenda képezi. Tudomásom szerint a Vajdaság-szerthe bérletben levő földekre a gyenge minőség jellemző. Igen elhagyatott állapotban levő területek ezek, amelyek feljavításába senki sem fektetett be, és ezért alacsony a hozamuk. Társadalmunk számára rendkívül fontos, hogy ez a földterület minél ésszerűbben ki legyen használva, és hogy létrejöjjenek rajta az egyes mezőgazdasági kultúrák szervezett és tervszerű termelésének feltételei. Ugyancsak *lényeges, hogy az a földműves, aki saját földje mellett másét bérletben műveli, bekapcsolódjék a nagyméretű és tervszerű termelésbe, valamint hogy termelési képessége minél jobban ki legyen használva, és így szerves kapcsolatra lépjen a társadalmi termelőeszközökkel és befektetésekkel.*

Mivel a társult munkáról szóló törvény csak a földművesek társulását irányozza elő, a nem a mezőgazdaságban dolgozó földtulajdonos a szövetkezettel, vagy valamilyen kooperációs tmsz-tel kizárólag csak tőkés viszonyt létesíthet. Tőkés viszonynak számít például ebben az esetben az olyan szerződéses viszony, amelyben a szövetkezet illetve a kooperációs tmsz és a földtulajdonos megállapodnak a földjáradék összegében, vagy egy meghatározott földterület, meghatározott ideig, azaz egy évig tartó használati díjában.

Végül: a nem mezőgazdasági földtulajdonosok szövetkezetekben vagy a földművesek tmsz-eiben csupán bérleti viszonyról szóló szerződés alapján rendelkeznének tulajdonjoggal, amennyiben azt szerződéses viszony szabályozná.

A földművesek társítási folyamatának és a mezőgazdaságon kívül dol-

gozók akciónkba való bevonásának alapvető célja a földterületek megnövelése, hogy könnyebben meg lehessen szervezni a nagy kiterjedésű területek vetési kultúráját, amit jelenlegi fejlesztési tervünk, de főleg az ipari növények és termények termelése sürget. Természetesen mindennek a növekvő gazdasági érdekek és a növekvő jövedelem érdekében kell történnie, és mindent a társadalmi-gazdasági viszonyok fejlődése alá kell rendelni, amelyek ezáltal egészen új minőséget nyernek. Ez az út vezet a falvak munkaképes lakosságának mind nagyobb fokú foglalkoztatásához és a nagyobb jövedelemszerzéshez. Ma már világos például az, hogy a vetemények, a cukorrépa termesztése hektáronként kétszer annyit vagy még többet jövedelmez, mint a búza. Ezért nem lehetünk elégedettek a tmasz-eknek azzal a törekvésével, hogy egyedül a tiszta jövedelem maradékát helyezik előtérbe. Az összjövedelem a munka társadalmi reprodukciójának és az összfejlődésnek is érdeke, hisz teret nyit a munkaviszonyba lépők számára.

Eszmei-politikai irányításunkkal arra kell törekednünk, hogy növeljük a foglalkoztatottak számát, a munka termelékenységét és az öngazgatási jövedelmi viszonyok eredményeinek alkalmazását.

A foglalkoztatottak számának növekedését illetően érdemes megjegyezni, hogy ez a mezőgazdaságban negatív irányzatú, ami a többi gazdasági ágban és az iparban való koncentrációhoz vezetett. A mezőgazdaság szerkezeti változásaival teremtünk újabb munkalehetőséget a szakképzetlen és szakképzett munkaerő számára. Mindaddig, amíg a mezőgazdaságban a vetés motivációja a személyi jövedelmek megvalósításához és a hektáronkénti jövedelemhez kapcsolódik, addig aligha beszélhetünk Vajdaság gazdasági szerkezetének átalakulásáról, az élelmiszertermelési program végrehajtásáról és a mezőgazdasági össztermelés növekedéséről. A mezőgazdaság intenzívebbé válásának ütemét a vetési kultúrák szerkezetének gyorsabb változtatása fokozza, az határozza meg, hogy milyen ütemben állunk át az ipari és konyhakerti növények termesztésére, a szarvasmarhatenyésztésre. Ezekhez a változásokhoz hozzá kell járulnia minden érdekelt tényezőnek, de az egyéni eszmei-politikai hozzájárulásnak is igen nagy a szerepe.

A társult munkáról szóló törvény tervezetének demokratikus vitája során kialakított néhány álláspontunkat volt céлом ismertetni. Azonban ezek még nem igazolódtak be mezőgazdasági termelésünk fokozottabb társadalmasítására irányuló programunk, az ötéves élelmiszertermelési tervünk által, és ami a legfontosabb, a szocialista öngazgatási viszonyoknak az általános jövedelmi viszonyokra való gyors és minőségi kihatása által. Természetesen az itt említett kérdések egy része további kidolgozást és felülvizsgálást igényel a társult munkások, termelők, ön-

igazgatók stb. részéről, mert ily módon jut valóságosan érvényre és hozzájárul az akció sikeres folytatásához. Ez, és az ehhez hasonló akciók nem pusztán Vajdaság érdekét fejezik ki, hanem hazánk szervezett szocialista erőinek közös feladatai is.

Fordította *Garai László*

SAVREMENOST, 1976. 6. szám